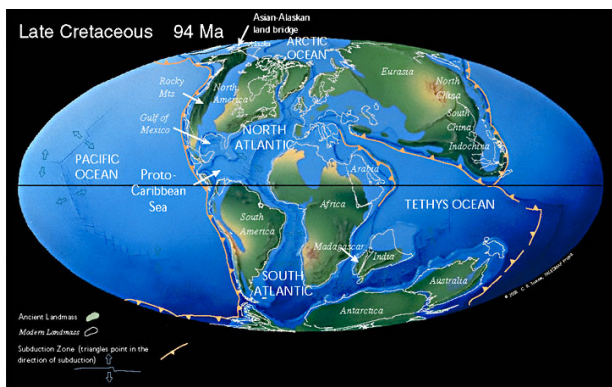


Cesta pravekým morom

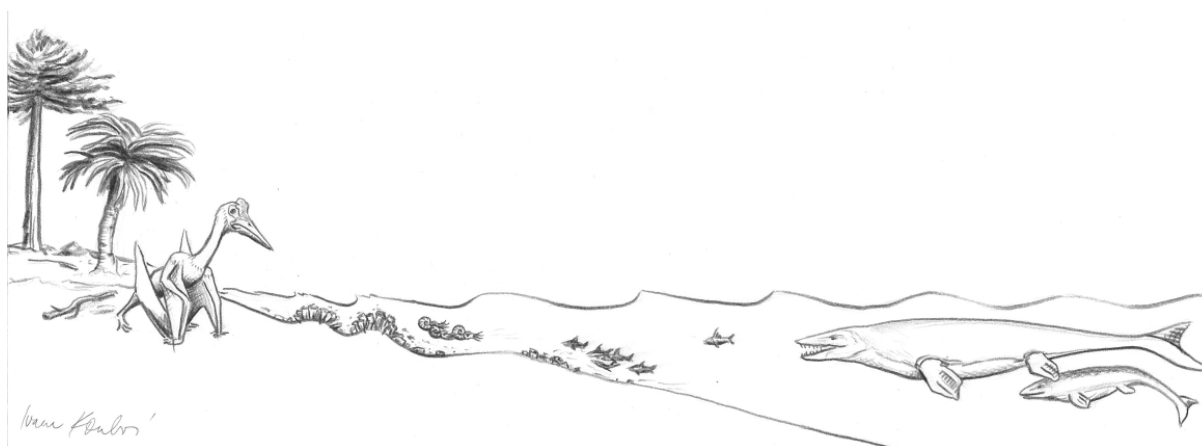
Krieda

Krieda je posledná geologická perióda druhohôr, začala pred cca 145,5 mil. a skončila pred 65,5 mil. rokmi. Krieda je najteplejším obdobím v histórii života. Planéta bola bez ľadovej pokrývky a morská hladina bola vyššie ako v súčasnosti. Rozsiahle časti kontinentov pokrývali plytké moria s priemernými ročnými teplotami 15 – 20 °C. Koniec kriedy je poznačený vymieraním, ktoré postihlo viac ako 75% známeho života, vyhynuli dinosaury, amonity, belemnity či veľké morské plazy,... Jednou z príčin je náraz meteoritu, dôkazom je kráter na polostrove Yucatán v Mexickom zálive.



Paleogeografická mapa Zeme počas kriedy 94 miliónov rokov dozadu (podľa Scotese, C. R., 2001)

Na súši dominovali počas kriedy dinosaury. Oblohu ovládli pterosaury, ktoré dosahovali rozpätie krídel niekoľko metrov a pravdepodobne dokázali cestovať medzi kontinentami. Počas kriedy sa prvýkrát objavujú krytosemenné rastliny (napr.: magnólie) čo viedlo aj k rozvoju opeľovačov. Pobrežné oblasti morí boli osídlené množstvom mäkkýšov, ježoviek, kreviet, hlavonožcov a podobne. Plytké časti od hlbokých oceánov oddeľovali rífy. Počas kriedy ich však v prevažnej miere tvorili rudisti – zvláštna skupina lastúrníkov. Tak ako koralové rífy aj rudistové predstavovali územia s bohatou biodiverzitou. Otvorené more/oceán bol domovom veľkých morských plazov, najmä mosasaurov.



Rekonštrukcia morského pobrežia so zástupcom pterosaurov, rudistového útesu a otvoreného mora s amonitmi, rybami a vrcholovými predátormi mora, ktorých predstavovali mosasaury.

